

Confederación Intersindical Galega

Resumo do posicionamento da CIG diante do “Anteproxecto de lei de promoción dos beneficios sociais e económicos dos proxectos que utilizan os recursos naturais de Galicia”

Desde a CIG temos claro que este anteproxecto de lei constata que hai unha necesidade de que os recursos naturais de Galiza teñan que **reverter no beneficio social e económico do pobo galego**. Mais, tal e como están recollidos os seus contidos, non se plasman as reivindicacións sociais que desde hai anos se están realizando de ser quen de reverter eses beneficios sociais e económicos dos nosos recursos para o pobo galego.

A este respecto, desde a CIG temos formulado toda unha serie de alegacións e propostas que van na liña de:

- Garantir que a riqueza e os recursos naturais do noso país revertan en favor do pobo galego.
- Garantir que a súa produción e xestión sexa xusta social e territorialmente.
- Conseguir unha nova planificación pública ao servizo do pobo na **os poderes públicos da Comunidade Autónoma asuman, como un dos principios reitores da súa política social e económica, o dereito dos galegos a viviren e traballaren na propia terra, como di o artigo 4.3 do Estatuto de Autonomía.**

Por iso os OBXECTIVOS desta Lei deben ser :

1º - A enerxía e os recursos naturais son ben de titularidade pública galega e deben estar baixo o control público para garantir que a súa produción e xestión sexa xusta social e territorialmente.

A cohesión social e a mellora da calidade de vida da poboación galega apostando por un modelo enerxético sustentábel e aproveitamento dos recursos naturais que non poña en perigo aqueles sectores de actividade que

proporcionan alimentos básicos á poboación, especialmente o sector agrario e pesqueiro.

Polo tanto:

- A creación dunha **Empresa Pública Galega de Enerxía** que xestione as centrais hidroeléctricas cuxa concesión está vencida ou caducada e as que vaia vencendo ou caducando e, así mesmo, controle as participacións accionariais que ten ou vai ter a Xunta noutras empresas enerxéticas.
- A **participación da Administración Xeral da Comunidade Autónoma** e das entidades do seu sector público directamente, ou a través de empresas mixtas, **con control efectivo**, en sociedades que teñan obxectivos compatíbeis cos previstos por esta lei.

Coa entrada en vigor desta Lei, e antes de outorgar ningunha nova concesión de auga, a Xunta de Galiza entregará no Parlamento galego unha auditoría independente para identificar a relación completa das concesións hidroeléctricas en Galiza, con información do inicio da concesión, da posta en marcha, das prórrogas se as houbo e cal foi o motivo, da data de remate da concesión e dos compromisos adquiridos polas empresas concesionarias. Ademais, con carácter previo a calquera nova concesión, deberán de estar finalizados os procedementos de reversión ou recuperación de instalacións hidroeléctricas ao patrimonio público, daquelas que o resultado da auditoría teñan rematada a súa concesión.

- A posta en marcha un **plan de desenvolvemento industrial** que promova o peche dos ciclos produtivos en Galiza e aumente o valor engadido en sectores básicos da nosa economía.
- O Parlamento e Goberno galego **declararán o vento e o sol** como recursos naturais e, na súa consideración de fontes de enerxía renovábeis no seu territorio, como **dominio público galego** co fin de condicionar a través dunha concesión a explotación do vento. A concesión administrativa será o mecanismo normativo para preservar o interese público sobre un recurso de dominio público galego.

2º - As Empresas que queiran ter unha concesión ou autorización para aproveitar os nosos recursos deben obrigatoriamente asumir que a concreción dos beneficios sociais e económicos de forma obrigatoria deben pasar por presentar:

-Proxectos de desenvolvemento económico ou plans industriais asociados propostos para a súa implantación nos territorios afectados nos que se

aproveite todo o valor engadido. Polo tanto, relacionados coa produción ou extracción, segunda transformación e **peche do ciclo produtivo** para a súa comercialización.

- Compromisos adicionais de **participación pública no capital social** do proxecto.

- Estabelecemento pola promotora do proxecto, no caso de ser de aproveitamento enerxético, dunha **bonificación directa na factura eléctrica/térmica** do 10% para as persoas consumidoras domésticas dun 30% para as actividades económicas con domicilio (censadas) nos concellos afectados pola instalacións.

- As empresas deberán ter **sede social e fiscal e Galiza**, facendo fronte ao pagamento de todos os tributos en Galiza.

- As empresas asumirán a obriga como condición esencial e necesaria de salvagarda do interese público, que estes vaian inescusabelmente unidos ao desenvolvemento das actividades con garantías de viabilidade e mantemento de emprego reguladas conforme o artigo 4 a) desta mesma Lei, non se podendo desvincular nin segregarse en ningún caso. **(Cláusula Ferroatlántica)**

- Ademais as empresas que reciban fondos públicos e no prazo de 5 anos reduzan o emprego e produción un 15% sen as causas obxectivas das reguladas por lei, devolverán o 50% dos fondos recibidos e o 100% dos importes tributarios dos que estiveron exentos. Ao mesmo tempo debe incrementarse até 10 anos o período durante o que as empresas que reciban fondos públicos deban **manter as condicións e o emprego**.

3º .- As valoracións do impacto social e económico e as avaliacións de impacto ambiental vinculadas ao principio de desenvolvemento sustentábel deberán ter en conta e respectar:

- A Directiva Ambiental Estratéxica (2001/42/CE), no referido á planificación sectorial eólica de Galiza;
- - As Directivas de Hábitats (92/42/CEE) e de Aves (2009/147/CE) no referido ás afeccións a hábitats e especies.
- - A Directiva Marco da Auga (2000/60/CE) no referido ás afeccións a masas de auga hidrófilas.
- - A Directiva 2003/4/CE, do Parlamento Europeo e do Consello, relativa ao acceso do público á información ambiental, na tramitación dos procedementos administrativos relativos ás autorizacións de parques eólicos en Galiza.
- - Directiva 2011/92/UE, do Parlamento Europeo e do Consello do 13 de decembro de 2011 relativa á avaliación das repercusións de determinados proxectos públicos e privados sobre o medio ambiente.

- A declaración de interese público e social de calquera dos proxectos que regula esta lei, non poden deixar sen efecto nin excepciónar o cumprimento de tramitación ambiental só redución de prazos.
- A aprobación dun novo Plano Sectorial eólico que substitúa o actualmente vixente e que manteña relacións con outros plans sectoriais, nomeadamente co Plan Sectorial de Ordenación das Áreas Empresariais de Galiza e as súas necesarias modificacións/revisións co obxectivo de maximizar o denominado consumo de quilómetro cero.
- A aprobación polo Parlamento galego e pola Xunta de Galiza da ampliación da Rede Natura 2000 até acadar o 27% da superficie terrestre de Galiza (*) coa participación das comunidades de montes nos órganos de xestión, así como un deseño de medidas compensatorias para as persoas titulares destas terras polos servizos ecosistémicos que prestan ao conxunto da sociedade.
- Ademais, os proxectos debe ter aceptación social pola poboación dos Concellos afectados, terá que ser maior impacto socioeconómico positivo de acordo ao comentando nos obxectivos anteriores e deberán ter un menor impacto ambiental, considerando con tal fin a menor ocupación de solo, o seu dobre uso (agrovoltaica, etc.), zonas con planificación pública, etc.
- Derrogación o Decreto 102/2023, do 15 de xuño, polo que se regulan as entidades de colaboración ambiental e se crea o Rexistro de Entidades de Colaboración Ambiental da Comunidade Autónoma de Galiza e o Banco de persoas expertas en avaliación ambiental

Sobre a base destes 3 grandes obxectivos, de acordo ao que son os recursos naturais que contén este Anteproxeto de Lei, formulamos a maiores aos diferentes proxectos dos que fala a Lei os seguintes :

1.- Proxectos de produción de enerxías renovábeis e as súas infraestruturas.

- 1.1. No caso de **concesión de parques eólicos para PPA**, ademais de cumprir os obxectivos anteriores terán facilidades sempre e cando durante a vixencia da PPA se manteña o emprego e produción nun mínimo do 85%.
Se durante os 10 anos de vixencia da PPA pecha o centro de traballo ou se reduce do emprego e a actividade a menos dun 20%, levará consigo a extinción e revogación da concesión/autorización do proxecto renovábel e o seu retorno á Empresa Pública regulada no artigo 1 f).
- 1.2. A **distancia mínima de até os 1.500 metros** entre muíños eólicos e/ou vías de evacuación e os núcleos de poboación.

As **traídas de augas veciñais** primarán sobre calquera outro proxecto nas concesións que fosen solicitadas e non se poderán ver afectadas por proxectos de calquera outra índole.

2.- Dereitos, concesións mineiras, etc...

- A Xunta de Galiza desenvolverá integramente a **Lei de ordenación da minaría de Galiza**, con base en criterios de estabilidade e sustentabilidade, cumprimento dos requisitos ambientais e peche dos ciclos produtivos.
- Así mesmo, aposta pola potenciación no ámbito das distintas administracións públicas e ámbitos privados do uso do **granito, pedra e lousa galega**, impedindo a competencia desleal coa utilización de materiais de países que non cumpran as normas ambientais nin de protección da saúde das persoas traballadoras.

3.- Canon ás infraestruturas asociadas e liñas de evacuación de instalacións de produción de enerxía, xa que na actualidade o 80% do territorio galego xa está afectado, sen ter en conta os proxectos futuros.

Co fin de contribuír a regular e preservar o ambiente, e especialmente velar pola xestión racional e sustentábel do territorio, tendo en conta os seus valores ambientais, con carácter de ingreso compensatorio e natureza impositiva extrafiscal e real, créase o canon ás infraestruturas necesarias para a evacuación das instalacións de produción de enerxía existentes na actualidade e das que regula esta lei aplicábel ao ámbito territorial da Comunidade Autónoma de Galiza.

Mais compre ter en conta que o Goberno galego e mentres non asuma as plenas competencias, promoverá e defenderá coa Administración Xeral do Estado, as actuacións necesarias de cooperación en relación á natureza xurídica e obxecto do canon regulado no Título III, co fin de que non se poida repercutir nos recibos eléctricos a través dos suplementos territoriais nin poida ser de aplicación o artigo 16.4 e 17.6 da Lei 24/2013, do 26 de decembro, do Sector Eléctrico.

4.- Eólica Mariña en Galiza.

Os poderes públicos galegos (Parlamento Galego e Goberno galego) levará adiante as actuacións necesarias de cooperación co Estado que permitan declarar a **Galiza libre de eólica mariña** e a retirada polo Goberno español dos POEM porque a preservación dos caladoiros de pesca e dos corredores ecolóxicos mariños están en perigo.

Todo isto de acordo as reclamacións formuladas pola Plataforma en Defensa de la Pesca y de los Ecosistemas Marinos, ante o Real Decreto 150/2023, do 28 de febreiro, polo que se aproban os plans de ordenación do espazo

marítimo e do recurso interposto (n.º 1/556/2023) ante a Sala do contencioso-administrativo do Tribunal Supremo (Sala Terceira, Sección 5).

5.- No relativo á recuperación integral do territorio afectado polos incendios forestais propoñemos que xunto con esta Lei

O Goberno galego poña en marcha coa participación dos sectores sociais e produtivos afectados, un plan estratéxico do uso agrícola, gandeiro, enerxético e forestal do monte galego, que garanta unha produción forestal sustentábel, que poña en valor as especies autóctonas e aposte pola segunda transformación, con apoio a aquelas empresas que promovan produtos de calidade e deseño diferenciado.

Así mesmo, propoñemos

1. A prohibición por 10 anos as plantacións de *eucalyptus nitens* e de repoboacións con robinias, acacias, pawlonia e bambús, e outras especies invasoras.
2. A eliminación das plantacións ilegais en terras agrarias e bosques autóctonos.
3. A redución progresiva da superficie ocupada por eucaliptos e doutras especies exóticas invasoras presentes no monte galego: robinias, ailantos, cortaderías, calas, hortensias, bambús, crocosmias, etc.
4. O establecemento dunha reserva ecolóxica do 50% de especies frondosas e autóctonas nas actividades e plantacións forestais propostas.

Por último, falase da creación dun Fondo Público que pode ter financiamento privado pero desde a CIG prantexamos que en ningún caso dará dereitos na xestión dos fondos e/ou das actuacións a executar.

Polo tanto, pedímoslle ao Goberno galego, ao PP que faga caso, retifique e asuma estas propostas porque no caso contrario estaríamos ante outra oportunidade perdida e unha terceira lei (após a Lei de Fomento Empresarial do 2017 e a Lei de Simplificación Administrativa do 2021), que como as anteriores, é un fracaso, unha ruína para o pobo galego e un éxito para o capital e as grandes empresas estranxeiras.

Galiza, novembro 2023.